

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Чернігівської обласної
військової адміністрації
29 червня 2026 р. № 870

ПОЛОЖЕННЯ
про Службу у справах дітей
Чернігівської обласної державної адміністрації

1. Служба у справах дітей Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Служба) є структурним підрозділом Чернігівської обласної державної адміністрації, утворюється головою Чернігівської обласної державної адміністрації, входить до її складу і в межах Чернігівської області забезпечує виконання покладених на Службу завдань.

2. Служба підпорядкована голові Чернігівської обласної державної адміністрації, а також підзвітна і підконтрольна Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України.

3. Служба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, розпорядженнями голови Чернігівської обласної державної адміністрації, рішеннями Чернігівської обласної ради, цим Положенням та іншими нормативними актами.

4. Основними завданнями Служби є:

1) здійснення на території Чернігівської області заходів щодо соціального захисту дітей, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень, запобігання та протидії жорстокому поводженню з дитиною, а також щодо реалізації права дитини на виховання в сімейному оточенні;

2) розроблення і здійснення самостійно або разом з відповідними органами виконавчої влади та за участю органів місцевого самоврядування та інших юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, громадських організацій заходів щодо захисту прав, свобод і законних інтересів дітей;

3) координація дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми у вирішенні питань соціального захисту дітей та організації роботи із запобігання дитячій безпритульності, запобігання та протидії жорстокому поводженню з дитиною, забезпечення реалізації права дитини на виховання в сімейному оточенні;

4) забезпечення додержання вимог законодавства щодо встановлення опіки та піклування над дітьми, їх усиновлення, влаштування в дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї;

5) ведення державної статистики щодо дітей;

6) ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та видача їм направлень для знайомства з дитиною, яка перебуває на регіональному обліку, ознайомлення прийомних батьків, батьків-вихователів, потенційних опікунів, піклувальників з інформацією про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та видача їм направлення для знайомства з дитиною;

7) визначення пріоритетних напрямів поліпшення на території Чернігівської області становища дітей, їх соціального захисту, сприяння фізичному, духовному та інтелектуальному розвитку дітей, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень;

8) забезпечення здійснення контролю за виконанням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень з питань захисту прав дитини з урахуванням положень Закону України «Про місцеві державні адміністрації»;

9) забезпечення в межах своїх повноважень проведення моніторингу діяльності органів місцевого самоврядування щодо соціального захисту дітей, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень, запобігання та протидії жорсткому поведженню з дитиною, реалізації права дитини на виховання в сімейному оточенні;

10) взаємодія з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Державною службою України у справах дітей та Національною соціальною сервісною службою України під час виконання своїх повноважень.

5. Служба відповідно до визначених для неї завдань:

1) розробляє та здійснює на території Чернігівської області заходи, спрямовані на поліпшення становища дітей, їх фізичного, інтелектуального та духовного розвитку, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень;

2) надає місцевим органам виконавчої влади і органам місцевого самоврядування, юридичним особам незалежно від організаційно-правової форми, громадським організаціям, громадянам у межах своїх повноважень практичну, методичну та консультаційну допомогу з питань соціального захисту дітей, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень, запобігання та протидії жорсткому поведженню з дитиною, реалізації права дитини на виховання в сімейному оточенні;

3) ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та видає їм направлення для знайомства з дитиною, яка перебуває на регіональному обліку, ознайомлює прийомних батьків, батьків-вихователів, потенційних опікунів, піклувальників з інформацією про

дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та видає їм направлення для знайомства з дитиною;

4) здійснює контроль і координацію діяльності служб у справах дітей районних державних адміністрацій, надає їм практичну і методичну допомогу, узагальнює та поширює успішний досвід їх роботи та забезпечує контроль і координацію діяльності служб у справах дітей міських, селищних, сільських рад;

5) подає пропозиції до проєктів державних та обласних програм, планів і прогнозів щодо соціального захисту дітей, забезпечення прав, свобод і законних інтересів дітей, забезпечує впровадження та виконання обласних програм, спрямованих на запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень, запобігання та протидію жорстокому поводженню з дитиною, на реалізацію права дитини на виховання в сімейному оточенні;

б) забезпечує у межах своїх повноважень моніторинг:

діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо здійснення на території Чернігівської області заходів щодо соціального захисту дітей, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень, запобігання та протидії жорстокому поводженню з дитиною, реалізації права дитини на виховання в сімейному оточенні;

додержання місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування вимог законодавства щодо встановлення опіки та піклування над дітьми, їх усиновлення, влаштування в дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї, сім'ї патронатних вихователів;

7) здійснює контроль за умовами утримання та виховання дітей у спеціальних виховних установах (секторах для відбування покарання засудженими неповнолітніми, утворених у виправних колоніях мінімального та середнього рівнів безпеки) Державної кримінально-виконавчої служби, в закладах різних типів, форм власності та підпорядкування, в яких передбачено проживання або цілодобове перебування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, у сім'ях опікунів, піклувальників, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях, які розташовані на території Чернігівської області;

8) організовує і проводить разом з відповідними структурними підрозділами центральних органів виконавчої влади, структурними підрозділами Чернігівської обласної державної адміністрації та районних державних адміністрацій та за участю органів місцевого самоврядування, наукових установ соціологічні дослідження, готує статистичні та інформаційні матеріали про причини і умови вчинення дітьми правопорушень, вивчає і поширює успішний міжнародний досвід з питань соціального захисту дітей, захисту і забезпечення їх прав та інтересів;

9) надає організаційну і методичну допомогу закладам різних типів, форм власності та підпорядкування, які забезпечують влаштування / зарахування на цілодобове перебування дітей та сімей з дітьми (притулком для дітей, центрам соціально-психологічної реабілітації дітей, соціально реабілітаційним центрам (дитячим містечкам), центрам соціальної підтримки сім'ї та дітей), здійснює безпосередній контроль за діяльністю закладів, утворених Чернігівською обласною державною адміністрацією;

10) організовує та проводить разом з іншими структурними підрозділами Чернігівської обласної державної адміністрації, уповноваженими підрозділами органів Національної поліції заходи щодо соціального захисту дітей, виявлення причин дитячої безпритульності, запобігання вчиненню дітьми правопорушень;

11) розробляє і подає на розгляд Чернігівської обласної державної адміністрації пропозиції стосовно бюджетних асигнувань на виконання програм і здійснення заходів щодо соціального захисту дітей, запобігання дитячій безпритульності та вчиненню дітьми правопорушень, запобігання та протидії жорсткому поводженню з дитиною, реалізації права дитини на виховання в сімейному оточенні, утримання підпорядкованих їй закладів;

12) забезпечує в межах повноважень ведення банку даних (ЄІАС «Діти») про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і про сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів;

13) розглядає в установленому порядку звернення громадян, зокрема дітей;

14) проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу з питань, що належать до її компетенції, через медіа, а також організовує інформаційно-просвітницьку роботу, спрямовану на формування в суспільстві розуміння прав дитини, розвиток усиновлення, сімейних форм виховання (опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу), патронату над дитиною та наставництва;

15) розробляє та організовує проведення заходів щодо захисту прав і законних інтересів дитини, яка постраждала від домашнього насильства, та дитини, яка вчинила домашнє насильство у будь-якій формі;

16) інформує дитину, яка постраждала від домашнього насильства, її батьків, інших законних представників, якщо вони не є кривдниками дитини, а також дитину, яка вчинила домашнє насильство у будь-якій формі, її батьків, інших законних представників про права дитини, заходи, в яких вони можуть взяти участь, та послуги, якими вони можуть скористатися;

17) забезпечує проведення з батьками, іншими законними представниками дитини профілактичної роботи із запобігання домашньому насильству стосовно дітей і за участю дітей, зокрема із залученням у разі потреби інших суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю в межах компетенції;

18) порушує перед органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування питання про притягнення до відповідальності згідно із законом посадових осіб у разі невиконання або неналежного виконання ними обов'язків під час виявлення фактів домашнього насильства, роботи з постраждалою дитиною, дитиною-кривдником;

19) здійснює контроль і координацію діяльності служб у справах дітей районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад щодо захисту прав та законних інтересів дитини, яка постраждала від домашнього насильства, та дитини, яка вчинила домашнє насильство у будь-якій формі;

20) забезпечує у межах своїх повноважень захист прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;

21) надає адміністративні послуги;

22) здійснює державний контроль за дотриманням підприємствами, установами та організаціями правил, норм, стандартів у межах визначених повноважень;

23) аналізує стан та тенденції соціального захисту дітей у межах Чернігівської області та вживає заходів до усунення недоліків;

24) вносить пропозиції щодо проєкту обласного бюджету Чернігівської області;

25) бере участь у підготовці пропозицій до проєктів програм соціально-економічного розвитку Чернігівської області;

26) забезпечує ефективне і цільове використання відповідних бюджетних коштів;

27) бере участь у підготовці заходів щодо регіонального розвитку;

28) розробляє проєкти розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації, у визначених законом випадках – проєкти нормативно-правових актів з питань реалізації визначених повноважень;

29) бере участь у погодженні проєктів нормативно-правових актів, розроблених іншими органами виконавчої влади;

30) бере участь у розробленні проєктів розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації, проєктів наказів керівника апарату Чернігівської обласної державної адміністрації, проєктів нормативно-правових актів, головними розробниками яких є інші структурні підрозділи Чернігівської обласної державної адміністрації;

31) бере участь у підготовці звітів голови Чернігівської обласної державної адміністрації для їх розгляду на сесії Чернігівської обласної ради;

32) готує самостійно або разом з іншими структурними підрозділами Чернігівської обласної державної адміністрації інформаційні та аналітичні матеріали для подання голові Чернігівської обласної державної адміністрації;

- 33) забезпечує здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції;
- 34) готує (бере участь у підготовці) проектів угод, договорів, меморандумів, протоколів зустрічей делегацій і робочих груп у межах своїх повноважень;
- 35) опрацьовує запити і звернення народних депутатів України та депутатів відповідних місцевих рад;
- 36) забезпечує доступ до публічної інформації, розпорядником якої вона є;
- 37) постійно інформує населення про стан здійснення визначених законом повноважень;
- 38) контролює органи місцевого самоврядування та надає методичну допомогу з питань здійснення наданих їм законом повноважень органів виконавчої влади;
- 39) здійснює повноваження, делеговані органами місцевого самоврядування;
- 40) забезпечує у межах своїх повноважень виконання завдань мобілізаційної підготовки, цивільного захисту населення, дотримання вимог законодавства з охорони праці, пожежної безпеки;
- 41) організовує роботу з укомплектування, зберігання, обліку та використання архівних документів;
- 42) забезпечує у межах своїх повноважень реалізацію державної політики стосовно захисту інформації з обмеженим доступом;
- 43) бере участь у вирішенні відповідно до законодавства колективних трудових спорів (конфліктів);
- 44) забезпечує захист персональних даних;
- 45) здійснює передбачені законом галузеві повноваження;
- 46) здійснює інші передбачені законом повноваження.

6. Служба має право:

- 1) приймати з питань, що належать до її компетенції, рішення, які є обов'язковими для виконання місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, посадовими особами, громадянами;
- 2) отримувати від місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, посадових осіб повідомлення про заходи, вжиті на виконання прийнятих нею рішень;
- 3) отримувати в установленому порядку від інших структурних підрозділів Чернігівської обласної державної адміністрації, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб незалежно від організаційно-правової

форми інформацію, документи та інші матеріали з питань, що належать до її компетенції, а від місцевих органів державної статистики – статистичні дані, необхідні для виконання покладених на неї завдань;

4) звертатися у разі порушення прав та законних інтересів дітей, а також з питань надання їм допомоги до відповідних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми;

5) проводити роботу серед дітей з метою запобігання вчиненню правопорушень;

6) перевіряти стан виконання роботи із соціально-правового захисту дітей у розташованих на території Чернігівської області закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціальних установах і закладах соціального захисту для дітей незалежно від форми власності, стан виконання виховної роботи з дітьми у закладах освіти за місцем проживання, а також у разі потреби – умови роботи працівників молодше 18 років у юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми;

7) представляти у разі потреби інтереси дітей в судах, у їх відносинах з юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми;

8) запрошувати для бесіди батьків, інших законних представників дітей, посадових осіб з метою з'ясування причин та умов, які призвели до порушення прав дітей, безпритульності, вчинення ними правопорушень, вживати заходів для їх усунення;

9) порушувати перед органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування питання про накладення дисциплінарних стягнень на посадових осіб у разі невиконання ними прийнятих нею рішень;

10) визначати потребу Чернігівської області в утворенні спеціальних установ і закладів соціального захисту для дітей;

11) розробляти і реалізовувати власні та підтримувати громадські програми соціального спрямування з метою забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів дітей;

12) укладати в установленому порядку угоди про співробітництво з науковими установами, жіночими, молодіжними, дитячими та іншими об'єднаннями громадян і благодійними організаціями;

13) скликати в установленому порядку наради, конференції, семінари з питань, що належать до її компетенції;

14) відвідувати дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають на обліку в службах у справах дітей Чернігівської області, за місцем їх проживання, навчання і роботи; вживати заходів для соціального захисту дітей;

15) залучати до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань спеціалістів, фахівців інших структурних підрозділів Чернігівської обласної державної адміністрації, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), представників громадських об'єднань (за згодою);

16) вносити в установленому порядку пропозиції щодо удосконалення роботи Чернігівської обласної державної адміністрації у сфері захисту прав дитини;

17) користуватись в установленому порядку інформаційними базами органів виконавчої влади, системами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами.

7. Служба в установленому законодавством порядку та у межах повноважень взаємодіє з іншими структурними підрозділами, апаратом Чернігівської обласної державної адміністрації, органами місцевого самоврядування, територіальними органами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також підприємствами, установами та організаціями з метою створення умов для провадження послідовної та узгодженої діяльності щодо строків, періодичності одержання і передачі інформації, необхідної для належного виконання покладених на неї завдань та здійснення запланованих заходів.

8. Службу очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади головою Чернігівської обласної державної адміністрації згідно із законодавством про державну службу за погодженням з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України в установленому законодавством порядку.

9. Начальник Служби має заступників, які призначаються на посаду та звільняються з посади начальником Служби відповідно до законодавства про державну службу.

10. Начальник Служби:

1) здійснює керівництво діяльністю Служби, несе персональну відповідальність за виконання покладених на неї завдань, а також за роботу підпорядкованих Службі закладів;

2) здійснює визначені Законом України «Про державну службу» повноваження керівника державної служби;

3) подає на затвердження голові Чернігівської обласної державної адміністрації кошторис та штатний розпис Служби в межах граничної чисельності та фонду оплати праці працівників;

4) подає на затвердження голові Чернігівської обласної державної адміністрації Положення про Службу;

5) затверджує посадові інструкції працівників Служби та розподіляє обов'язки між ними;

6) планує роботу Служби, вносить пропозиції щодо формування планів роботи Чернігівської обласної державної адміністрації;

7) вживає заходів до удосконалення організації та підвищення ефективності роботи Служби;

8) звітує перед головою Чернігівської обласної державної адміністрації про виконання покладених на Службу завдань та затверджених планів роботи;

9) може входити до складу колегії Чернігівської обласної державної адміністрації;

10) вносить пропозиції щодо розгляду на засіданнях колегії питань, що належать до компетенції Служби, та розробляє проекти відповідних рішень;

11) може брати участь у засіданнях органів місцевого самоврядування;

12) представляє інтереси у взаємовідносинах з іншими структурними підрозділами Чернігівської обласної державної адміністрації, з міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями – за дорученням керівництва Чернігівської обласної державної адміністрації;

13) видає у межах своїх повноважень накази, організовує контроль за їх виконанням.

Накази нормативно-правового характеру, які зачіпляють права, свободи і законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер, підлягають державній реєстрації в територіальних органах Міністерства юстиції України.

Видання, набрання чинності, виконання та припинення дії наказів, які відповідно до закону є адміністративними актами, здійснюється з урахуванням вимог, встановлених Законом України «Про адміністративну процедуру»;

16) розпоряджається коштами, майном у межах затвердженого головою Чернігівської обласної державної адміністрації кошторису витрат на утримання Служби та реалізацію цільових програм;

17) здійснює добір кадрів у Службі;

18) організовує роботу з підвищення рівня професійної компетентності державних службовців Служби;

19) проводить особистий прийом громадян з питань, що належать до повноважень Служби;

20) забезпечує дотримання працівниками Служби правил внутрішнього службового, трудового розпорядків та виконавської дисципліни;

21) здійснює інші повноваження, визначені законом.

11. Вирішення питань, пов'язаних з усиновленням, влаштуванням дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, під опіку, піклування, до дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей покладається на окремий підрозділ, який утворюється у складі Служби. Штатна чисельність такого

підрозділу встановлюється залежно від кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, але не менше двох осіб.

12. Накази начальника Служби, що суперечать Конституції та законам України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, можуть бути скасовані головою Чернігівської обласної державної адміністрації, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, іншим центральним органом виконавчої влади, відповідно до його повноважень.

13. Граничну чисельність, фонд оплати праці працівників Служби визначає голова Чернігівської обласної державної адміністрації у межах відповідних бюджетних призначень.

14. Штатний розпис та кошторис Служби затверджує голова Чернігівської обласної державної адміністрації за пропозицією начальника Служби відповідно до Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 року № 228.

15. Служба є юридичною особою публічного права, має самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, власний бланк.

16. Служба є неприбутковою установою.

17. Доходи або майно Служби не підлягають розподілу між її засновниками або членами, посадовими особами, між будь-якими іншими особами та не можуть використовуватися для вигоди будь-якого окремого засновника або члена такої неприбуткової організації, її посадових осіб (крім оплати їх праці та відрахувань на соціальні заходи).

18. Доходи (прибутки) Служби використовуються виключно для фінансування видатків на утримання Служби, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених цим Положенням.

19. У разі припинення Служби її активи не можуть перерозподілятися між членами організацій, посадовими особами і повинні бути передані одній або кільком неприбутковим організаціям відповідно до виду або зараховані до доходу бюджету.

У разі припинення Служби її майно, активи та пасиви передаються правонаступнику.

Начальник Чернігівської обласної
військової адміністрації

В'ячеслав ЧАУС